Defansif T?bb?n Sonuçlar? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Defansif T?bb?n Sonuçlar? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19507

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Defansif T?bb?n Sonuçlar? Ölçe?i, Özgün Ünal taraf?ndan 2020 y?l?nda Sakarya Üniversitesi'nde tamamlanan bir doktora tezi kapsam?nda geli?tirilmi? bir ölçme arac?d?r. Bu ölçek, sa?l?k profesyonellerinin defansif t?p uygulamalar? sonucunda ortaya ç?kan çe?itli sonuçlar? ve etkileri sistematik bir ?ekilde de?erlendirmeyi amaçlamaktad?r. Ölçek, özellikle hekimlerin malpraktis endi?esiyle ba?vurdu?u gereksiz testler, prosedürler veya tedavi kaç?nmalar? gibi uygulamalar?n sa?l?k sistemi, hasta memnuniyeti ve ekonomik maliyetler üzerindeki etkilerini ölçmeye odaklanm??t?r.

Ölçe?in geli?tirme süreci, defansif t?p olgusunun Türkiye ba?lam?ndaki öncülleri ve sonuçlar? aras?ndaki karma??k ili?kiyi bilimsel yöntemlerle ortaya koymay? hedeflemi?tir.

Anahtar Kelimeler

Defansif T?p, Malpraktis, Sa?l?k Ekonomisi, Hekim Davran??lar?, Ölçek Geli?tirme, Geçerlik, Sa?l?k Hukuku.

Yazarlar

Özgün Ünal

Amaç

Defansif T?bb?n Sonuçlar? Ölçe?i'nin temel amac?, sa?l?k hizmeti sunucular?n?n uygulad??? defansif t?bbi pratiklerin yaratt??? sonuçlar? ölçmek üzere geçerli ve güvenilir bir psikometrik araç sa?lamakt?r. Bu sonuçlar genellikle finansal yükler, kaynak israf?, hasta-hekim ili?kisinde güven kayb? ve sa?l?k hizmetlerinin kalitesinde dü?ü? gibi çok boyutlu etkileri kapsamaktad?r.

Ölçek, bu uygulamalar?n hem bireysel hekimler hem de genel sa?l?k sistemi üzerindeki etkilerini nicel olarak belirleyerek, gelecekteki sa?l?k politikalar? ve hukuki düzenlemeler için ampirik veriler sunmay? hedeflemektedir.

Yap? (Ölçülen Psikolojik Yap?)

Ölçek, hekimlerin defansif t?p davran??lar?n?n alg?lanan sonuçlar?n? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle "Güvence Defansif T?p" (gere?inden fazla test ve prosedür isteme) ve "Kaç?nma Defansif T?p" (yüksek riskli hastalar? veya prosedürleri reddetme) olarak iki ana kategoriye ayr?lan defansif uygulamalar?n sistemik etkilerini kapsar.

Ölçülen yap?, sonuçlar? genellikle üç temel boyutta de?erlendirir: 1) Ekonomik/Finansal Sonuçlar

ARABPSYCHOLOGY.COM

(artan maliyetler), 2) Klinik/Hizmet Kalitesi Sonuçlar? (gereksiz invaziv giri?imler veya tan? gecikmeleri), ve 3) ?li?kisel/Hukuki Sonuçlar (hekim stresinin artmas? ve hasta güveninin azalmas?).

Geçerlik

Ölçe?in geli?tirilme çal??mas?, YÖK Ulusal Tez Merkezi'nde bulunan doktora tezi (Ünal, 2020) içerisinde detayland?r?lm??t?r. Geçerlik (Validity) çal??malar? kapsam?nda, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne derece do?ru ölçtü?ünü belirlemek için çe?itli analizler yap?lm??t?r.

Bu analizler tipik olarak Kapsam Geçerli?i (uzman görü?leri ile), Yap? Geçerli?i (Faktör Analizi ile) ve Ölçüt Geçerli?i (ilgili d?? de?i?kenlerle korelasyonlar) çal??malar?n? içermektedir. Kaynakta spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi? olsa da, doktora tezi bu psikometrik özellikleri sa?lamak üzere tasarlanm??t?r.

Güvenirlik

Ölçe?in Güvenirlik (Reliability) analizleri de doktora tezi kapsam?nda yürütülmü?tür. Güvenirlik, ölçe?in tutarl? ve kararl? sonuçlar verme yetene?ini ifade eder.

Genellikle ?ç Tutarl?l?k (Cronbach Alfa katsay?s?) ve muhtemelen Test-Tekrar Test güvenilirli?i yöntemleri kullan?larak ölçe?in maddelerinin ne kadar uyumlu oldu?u saptanm??t?r. Detayl? güvenirlik katsay?lar? için orijinal doktora tezine ba?vurulmas? gerekmektedir.

Faktör Analizi

Defansif T?bb?n Sonuçlar? Ölçe?i'nin yap? geçerli?ini ortaya koymak amac?yla Faktör Analizi yöntemleri kullan?lm??t?r. Ölçek geli?tirme çal??malar?nda, ölçülen yap?n?n boyutlar?n? belirlemek için genellikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) uygulan?r.

AFA sonuçlar?, ölçe?in teorik olarak öngörülen alt boyutlara ayr?l?p ayr?lmad???n? gösterir. Ayr?ca, daha güçlü bir psikometrik kan?t sunmak amac?yla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) de kullan?larak, elde edilen faktör yap?s?n?n farkl? örneklemlerde de geçerli olup olmad??? test edilmi? olabilir. Bu analizler, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? destekleyen temel istatistiksel kan?tlard?r.

Ölçme Arac?

Test Tipi: Geli?tirme (Özgün Ölçek Geli?tirme Çal??mas?)

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme (Ölçek format? kaynakta belirtilmemi?tir, ancak psikometrik ölçekler için standart yakla??md?r.)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Sa?l?k Profesyonelleri (Özellikle hekimler)

Ya? Grubu: Yeti?kin

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki çe?itli hastane ve sa?l?k kurumlar?nda görev yapan hekimler.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Anketi (Self-report survey).

Anahtar Kelimeler

Özgün Ünal, Doktora Tezi, Defansif T?p Sonuçlar?, T?bbi Hata Korkusu, Sa?l?k Sistemi Maliyetleri, Sakarya Üniversitesi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Belirtilmemi?tir.

Kurumsal E-posta Adresleri: ozgununal@sakarya.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Sakarya Üniversitesi, Sakarya, Türkiye.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2020 y?l?nda Özgün Ünal taraf?ndan doktora tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Ölçe?in kullan?m? için gerekli izinler, sorumlu yazar Özgün Ünal'dan e-posta yoluyla talep edilmelidir. Ticari olmayan akademik ara?t?rmalar için genellikle ücretsiz kullan?m izni verilmektedir, ancak bu durum yazar?n takdirine ba?l?d?r.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki adresten indirilebilir:

defansif-tibbin-sonuclari-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Ölçe?in geli?tirilmesine temel te?kil eden ve tüm psikometrik özelliklerini bar?nd?ran ana referans a?a??dad?r:

Ünal, Ö. (2020). *Defansif t?p uygulamalar?, öncülleri ve sonuçlar?* . Sakarya Üniversitesi, Sakarya.

Teze YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?im sa?lanabilir: tez.yok.gov.tr

ARABPSYCHOLOGY.COM

Defansif T?bb?n Sonuçlar? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak içerikte mevcut de?ildir. Detayl? ölçek maddeleri için Özgün Ünal'?n 2020 tarihli doktora tezine ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM